

Strömma Naturbrukscentrum AB
Hushållningssällskapet i Sjuhärad
Org.nr 559048-8465

2024-01-12
1 (23)
Dnr- SI 2023:6047

Beslut

---

efter planerad kvalitetsgranskning vid Strömma
Naturbrukscentrum i Marks kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Strömma Naturbrukscentrum avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen samt av skollagens bestämmelser om huvudmannens styrning och stöd.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden samt huvudmannens styrning och stöd inom det femte området. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen ett utvecklingsområde. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Strömma Naturbrukscentrum i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver planera för olika typer av uppgifter och aktiviteter så att undervisningen blir varierad.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen ges i hög utsträckning.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **2024-08-09** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redovisningen skickas via e-post, till dokument.goteborg@skolinspektionen.se

eller per post till, Skolinspektionen, Box 2320, 40315 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2023:6047) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Strömme Naturbrukscentrum leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en bred bild av verksamheten. Detta genom att följa upp och analysera kunskaps- och trygghetsresultat, hur värdegrunden integreras i undervisningen samt hur undervisningen bedrivs. Rektorn skapar välfungerande förutsättningar för samverkan och ett lärande i kollegiet. Vidare ser rektorn till att gemensamma arbets- och förhållningssätt är kända och tillämpas av lärarna samt att obehöriga och nya lärare får stöd i sitt arbete. Emellertid styr och leder rektorn inte ett strategiskt jämställdhetsarbete även om hen till viss del följer upp att lärarna tar upp jämställdhetsperspektivet inom ramen för sin undervisning.

Uppföljning och analys

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapar sig en bred bild av verksamheten genom att följa upp kunskapsresultat, hur värdegrunden integreras i undervisningen och hur undervisningen, även på elevernas arbetsplatsförlagda lärande (APL) bedrivs. Även tryggheten följs upp såsom exempelvis trygghet i klassrummet och på APL vilket beskrivs i området *Trygghet och studiero*. Av inskickad dokumentation och i intervjuer framgår exempelvis att elevernas kunskapsresultat och trivsel för respektive klass följs upp var sjätte vecka i elevvårdskonferenser. Arbetslagen har tagit fram en mall för uppföljning av samtliga kurser som ska användas under en pågående kurs samt vid dess avslut. En del av den uppföljningen tar rektorn del av medan en annan del är för lärarna själva. I slutet av ett läsår följer samtliga lärare och rektorn upp andelen elever med gymnasieexamen, snittbetyg i klasser och andel elever som läser reducerade och

utökade program. Då rektorn noterat att många elever har haft svårt att nå målen i matematik undervisas eleverna nu i halvklass vilket inneburit att resultaten ökat i positiv riktning. När det gäller hur värdegrundsarbetet integreras i undervisningen visar granskningen att rektorn följer upp detta vid ovan nämnda elevvårdskonferenser. Rektorn följer också upp värdegrundsarbetet genom att ta del av genomförda elevenkäter och genom lektionsbesök. Genom att ta del av lärarnas lektionsplaneringar på skolenhetens digitala skolplattform samt genom att samtala med lärare och elever följer rektorn upp att lärarnas planeringar utgår ifrån styrdokumentet. Vid elevvårdskonferenserna följer rektorn upp faktorer såsom extra anpassningar, elevernas progression och delaktighet samt struktur på lektioner. Skolans specialpedagog deltar utifrån individuella elevers behov i undervisningen och genom detta får rektorn en uppföljning av undervisningen. Rektorn följer också upp elevernas undervisning på APL via de lärare som ansvarar för den aktuella kursen och som också besöker eleverna. Skolenhetens APL-samordnare sammanställer elevernas utvärderingar från APL som rektorn tar del av.

Av Skolinspektionens granskning framkommer vidare att rektorns analys skapar en god grund för utveckling av undervisningen. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att rektorn, efter att ha tagit del av lärarnas och elevhälsans analyser av kunskapsresultat och elevernas upplevelse av trygghet, beslutar vad som ska utvecklas i verksamheten nästkommande läsår. På skolenheten arbetar man under innevarande läsår med flera prioriterade utvecklingsområden, bland annat med trygghet och studiero, då det i uppföljning och analys konstaterats att även om tryggheten generellt är hög finns det områden att utveckla. Detta gäller exempelvis utifrån förutsägbarhet och struktur på lektioner samt att studieron varierar mellan olika lärare och ämnen. Utifrån uppföljning av kunskapsresultat har rektorn organiserat ett tvålärarsystem i ämnet biologi och halvklassundervisning i ämnet matematik då många elever haft svårt att nå målen. Rektorn kan genom uppföljning se att dessa insatser haft god effekt på elevernas måluppfyllelse. När det gäller fördelning av personella resurser framgår att lärarna får vara med i fördelningen av dessa men att rektorn är den som beslutar. Rektorn omfördelar resurser under läsåret efter att ha lyssnat på lärare och elevhälsa för att få bästa effekt av dem.

Ledning och organisation

Skolinspektionens granskning visar att rektorn skapat en ändamålsenlig organisation som ger lärarna förutsättningar att samverka och att rektorn även ser till att ett lärande sker i kollegiet. Av inskickad dokumentation och i intervjuer framgår att lärarna träffas regelbundet i arbetslag och profillag där de samverkar både kring elevrelaterade frågor och kring utveckling av undervisningen. De olika mötena leds av skolans

två förstelärare som också ingår i skolans skolutvecklingsgrupp som ansvarar för att driva det pedagogiska utvecklingsarbetet på skolenheten. Samtliga möten dokumenteras. Genom att specialpedagog deltar i undervisningen samt att elevhälsan leder regelbundna elevvårdskonferenser finns fungerande forum för samverkan mellan lärarna och elevhälsan. Rektorn har regelbundna möten med dessa konstellationer och använder sig också av kollegiets gemensamma digitala plattform för att följa att dessa möten uppfyller sina syften och mål när rektorn själv inte kan delta. De två arbetslagen samt skolutvecklingsgruppen är nystartade under innevarande läsår. Denna omorganisation aktualiserades dels på grund av att skolan växt och har dubbelt så många elever som för ett par år sedan, dels för att både rektor och lärare såg ett behov av en tydligare struktur för att skolenheten ska kunna uppfylla läroplanens mål. Skolutvecklingsgruppen har fått i uppdrag av rektorn att leda ett utvecklingsarbete där områden som lektionsstruktur, bemötande, trygghet och studiero ingår.

Ytterligare visar granskningen att rektorn ser till att nya och obehöriga lärare får introduktion och stöd samt att skolenhetens olika arbets- och förhållningssätt följs av lärarna och övrig personal. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att nya och obehöriga lärare får en mentor som handleder och stöttar under en tid samt att både specialpedagog och rektor har avstämningar med nya och obehöriga lärare så att de får en bra introduktion. Information om rutiner så som exempelvis frånvarorapportering, rutiner kring extra anpassningar och särskilt stöd ligger på skolenhetens digitala plattform och dessa går också igenom med lärarna vid uppstart.

Jämställdhetsarbete

Av Skolinspektionens granskning framkommer att rektorn inte leder och styr ett strategiskt jämställdhetsarbete i syfte att ge alla elever oavsett könstillhörighet samma förutsättningar att lära och utvecklas. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att i uppföljning av resultat läggs inget fokus på kön som en aspekt. Visserligen följer rektorn upp att lärarna tar upp jämställdhetsperspektivet inom ramen för undervisning i olika kurser men lärarna och representanter för elevhälsan säger att rektorn inte leder eller styr ett strategiskt jämställdhetsarbete. Dock är det ständigt ett aktuellt ämne som diskuteras på skolenheten både inom ramen för undervisningen och genom att rektorn följer upp att perspektivet finns med i dialog med lärarna. Lärarna uppger att rektorn har tillit till dem och att de involverar jämställdhetsperspektivet i undervisningen. Eleverna svarar i intervju att de inte upplever att de talar om jämställdhet i undervisningen förutom vid något enstaka tillfälle inom ramen för ett arbetsområde.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.

Skolinspektionens granskning visar att det på Strömma Naturbrukscentrum saknas ett strategiskt jämställdhetsarbete. Även om rektorn följer upp att lärarna arbetar med jämställdhetsperspektivet i undervisningen så styr inte rektorn arbetet med jämställdhet på skolenheten och det är upp till den enskilde läraren hur arbetet med jämställdhet ska bedrivas. Elevernas kunskapsresultat samt trygghetsenkäter följs inte upp utifrån ett könsperspektiv.

Enligt skollagen och läroplanen ska skolan aktivt och medvetet främja flickors och pojkars lika rätt och möjligheter oberoende av könstillhörighet. Skolan har också ett ansvar att synliggöra och motverka könsmönster som begränsar elevernas lärande, val och utveckling.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn påbörjar ett strategiskt jämställdhetsarbete för att säkerställa att alla elever, oavsett könstillhörighet, ges samma förutsättningar att lära och utvecklas. Rektorn behöver följa upp elevernas resultat utifrån kön för att kunna upptäcka eventuella skillnader i dessa. Rektorn behöver följa upp undervisningen för att undersöka om det finns strukturer som bidrar till att skapa och vidmakthålla könsskillnader. Det kan vidare handla om att rektorn följer upp att lärare tar vara på de moment som finns i kursplanen för att undervisa om jämställdhet. Undervisningen ska stimulera eleverna att diskutera jämställdhet i samhället och i skolan. Rektorn kan också behöva följa upp att lärare på ett medvetet sätt speglar dessa värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik. Ytterligare ett sätt kan vara att rektorn utformar gemensamma strategier på skolenheten för hur jämställdhet inkluderas och genomsyrar undervisningen. Rektorn behöver försäkra sig om att varje lärare och all personal på skolan verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning och arbete, också när eleverna är ute på sitt arbetsplatsförlagda lärande.

Undervisning**Författningsstöd**

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämne

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Eleverna ges i varierande grad möjlighet att vara delaktiga i planering och uppföljning av undervisningen. Eleverna ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande och ges strategier för detta. Innehåll och arbetssätt är delvis anpassat för eleverna men det finns variationer mellan ämnen och lärare hur väl de lyckas anpassa innehåll och arbetssätt efter elevernas behov. Lärarna har höga förväntningar på sina elever och undervisningen innehåller ett aktivt lärarstöd. Granskningen visar att det finns skillnader mellan lärare i vilken utsträckning undervisningen är varierad och strukturerad.

Elevernas delaktighet i undervisningen och sitt eget lärande

Skolinspektionens granskning visar att eleverna i varierande grad ges möjlighet att vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Av inskickad dokumentation och i intervjuer framgår att vissa lärare gör eleverna delaktiga i planeringen genom att låta dem ta del av en grovplanering där eleverna får komma med synpunkter på innehåll och form. Lektionsplaneringar läggs också upp i elevernas digitala plattform där eleverna har möjlighet att ge synpunkter och förslag på innehåll och utformning. Någon lärare berättar att hen låter eleverna som går i år 3 få planera innehållet i sin kurs helt och hållet medan hen styr planeringen i år 1 mycket tydligare. Både lärare och elever uppger att eleverna får påverka hur de ska arbeta på olika sätt, exempelvis genom att göra muntlig examination eller ha seminarium istället för skriftligt prov. Några elever uppger att de ibland utvärderar sina lektioner direkt då de tillsammans med läraren går igenom vad som fungerade och vad som kan justeras framåt. Efter samtliga kurser görs en utvärdering med eleverna och lärarna uppger att utifrån elevernas synpunkter i dessa kan de justera innehållet i framtida kursupplägg. Rektorn säger att dessa kursutvärderingar behövs göras mer likvärdiga till sitt innehåll och att man på skolenheten arbetar om dessa för att de innehållsmässigt ska se likadana ut och att de ska genomföras och följas upp på samma sätt.

Ytterligare visar granskningen att eleverna ges möjlighet att reflektera över det egna arbetet samt hitta strategier för detta. Lärarna arbetar mycket med individuell

feedback till eleverna där de beskriver elevens styrkor och utmaningar i dialog med eleven. De har också uppstartssamtal med eleverna när de börjar på skolenheten där eleverna själva får beskriva sitt lärande utifrån exempelvis metoder som de upplever fungerar bra för dem i undervisningen. Några av lärarna beskriver att de också gör detta i uppstarten av sina kurser. Vidare beskriver eleverna att de i något ämne gör en självskattning där de får reflektera och beskriva olika aspekter av kursen och sitt eget lärande och att de i flera ämnen får reflektera kring och diskutera frågor där det inte finns ett rätt eller fel, exempelvis etiska frågor eller i olika debatter inom ämnet svenska.

Stimulans och anpassningar

Granskningen visar att undervisningens innehåll och arbetssätt till viss del är anpassat till aktuell elevgrupp samtidigt som arbetet i viss mån stimulerar och utmanar alla elever, oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. Dock varierar detta mellan lärare och ämnen. Vid Skolinspektionens lektionsobservationer är innehållet det samma för samtliga elever och arbetsuppgifterna är av samma svårighetsgrad. Av inskickade dokument och i intervju framkommer emellertid att lärarna till viss del utmanar de elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling genom att anpassa uppgifter. Lärarna arbetar med att utforma uppgifter efter elevernas behov där de olika uppgifterna ligger på flera nivåer. Emellertid uppger de i intervju att de tycker att det är svårt att utmana de elever som behöver fördjupningar och mer komplexa uppgifter då mycket fokus ligger på att hjälpa de elever som behöver mycket stöd. Eleverna beskriver att det i vissa ämnen inte alls görs några anpassningar utifrån individuella behov och ger exempel på hur de i något ämne får sitta och vänta in varandra istället för att ges möjlighet att gå vidare, samtidigt som andra lärare anpassar sin undervisning på ett bra sätt. Rektorn uppger att undervisningen mestadels är differentierad utifrån elevernas behov med anpassningar på individnivå och ger också exempel på hur man i ämnena religion och samhällskunskap slagit ihop två klasser för att skapa förutsättningar att anpassa undervisningen också på gruppnivå. Undervisningen anpassas efter elevernas behov när de är ute på APL vilket kan innebära att elevhälsan kopplas in för att stötta eleverna när de är ute på sina APL-perioder. Det finns en kontinuerlig kommunikation både inför och under perioderna mellan undervisande lärare och handledare ute på APL-platsen så att förutsättningarna för lärande för eleverna är goda.

Ytterligare visar granskningen att undervisningen innehåller inslag som stärker elevernas självförtroende och att lärarna generellt har höga förväntningar på dem. Av lektionsobservationer och intervjuer framkommer till exempel att lärarna både ger beröm när eleverna presterat väl samt uppmuntrar dem inför uppgifter. Lärarna berättar att de lägger mycket tid på att skapa goda relationer med eleverna och att de

alltid har förväntningar på att de ska lyckas. I lärarnas samtal med eleverna är ingången alltid "du kan det inte *ännu*" om eleverna uttrycker att de inte kan. Någon lärare berättar att hen, när hen går igenom betygskriterier med eleverna inför uppstart av en kurs, alltid uttalar att hen vet att samtliga elever har kapacitet att nå betyget A. Lärarna arbetar också för ett tillåtande klimat genom att tydligt markera om eleverna inte agerar mot varandra på ett bra sätt samt att de bekräftar elevernas svar när de yttrar sig. Eleverna uppger att de känner att lärarna vill dem väl men att det i vissa klasser kan vara så att eleverna är tysta och inte vill svara på grund av att de inte vill svara fel.

Variation, struktur och aktivt lärarstöd

Granskningen visar att det varierar i vilken utsträckning undervisningen är varierad och intresseväckande. I intervjuer beskriver eleverna att vissa lärare varierar sin undervisning på ett stimulerande sätt som motiverar eleverna till att lära sig mer. Emellertid förekommer också utsagor om att andra lärare har mer enformiga lektioner och följer samma upplägg gällande arbetssätt och arbetsformer vid i stort sett varje lektionstillfälle. Eleverna konstaterar att undervisningen blir tråkig när den till största delen består av lärarledda genomgångar och sedan enskilt arbete med uppgifter. På flera av de observerade lektionerna är upplägg och innehåll på lektionerna ensidigt med få inslag av variation i arbetssätt och arbetsformer. Lärarna uppger dock i intervju att de varierar sin undervisning både utifrån arbetssätt och arbetsformer och att de också i vissa ämnen arbetar ämnesövergripande för att eleverna ska bli mer motiverade. Skolenheten har börjat arbeta strukturerat med elevernas motivation, där varierad undervisning är en parameter där skolans specialpedagog och förstelärare driver ett utvecklingsarbete med lärarna. Representanter för elevhälsan beskriver att arbetet med motivation går hand i hand med arbetet med trygghet och studiero där de olika delarna har bäring på varandra.

Vidare visar granskningen att undervisningen delvis är strukturerad med tydliga inledningar och sammanfattande avslut samt att den till stora delar innehåller ett aktivt lärarstöd. Av inskickad dokumentation och i intervjuer framgår att tydlighet och struktur är områden som skolenheten kommer att börja arbeta med för att utveckla i kollegiet. Rektorn uppger att hen ser att lektionerna behöver byggas upp utifrån en likvärdig struktur och tydlighet där eleverna ska ha en förståelse kring frågorna vad, med vem och hur. Genom att låta eleverna svara på en enkät om hur de upplever undervisningen i dagsläget kommer arbetet ta form utifrån den input skolutvecklingsgruppen, som ska driva arbetet, får av elevernas svar. Vid de observerade lektionerna inleder lärarna genom att mer eller mindre utvecklat sätta in lektionen i ett sammanhang. Det är få lektioner som har ett sammanfattande avslut.

Eleverna har genom lärarnas lektionsplaneringar i det digitala klassrummet kännedom om innehåll, syfte och mål. Eleverna uppger i intervju att de till stora delar får det lärarstöd som de behöver i undervisningen men att det på vissa lektioner finns så stort stödbehov att läraren inte hinner med. Lärarna försöker alltid hjälpa eleverna genom att finnas tillgängliga under lektionerna och i viss mån efter lektioner. Lärarna arbetar exempelvis med att ge andra förklaringsmodeller om eleverna inte förstår eller genom att det på vissa lektioner finns flera lärare på plats för att möta elevernas behov. Vid Skolinspektionens observationer går samtliga lärare runt bland eleverna och hjälper dem komma igång med sina uppgifter och att komma vidare i sitt arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Lärarna behöver planera för olika typer av uppgifter och aktiviteter så att undervisningen blir varierad.

Skolinspektionens granskning visar att undervisningen på skolenheten i olika ämnen och för olika lärare konstateras av eleverna som ensidig och inte varierad. På flertalet lektioner genomsyras lektionsupplägget av en lärarledd genomgång följt av eget arbete som oftast utförs individuellt av eleven.

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska enligt läroplanen utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt och lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former liksom svara för att eleverna får pröva olika arbetssätt och arbetsformer.

Skolinspektionen rekommenderar därför lärarna att i större utsträckning planera för och organisera undervisningen så att det blir en variation och på så sätt bättre stimulera eleverna att nå så långt som möjligt. En varierad undervisning kan innebära variationer mellan arbetsformer och arbetssätt, exempelvis genom arbete i olika konstellationer och utifrån olika metoder såsom interaktiva, gestaltande och förmedlande. Det är av stor vikt att undervisningen utformas på ett sådant sätt för att eleverna ska kunna bibehålla sitt engagemang under såväl enstaka lektioner som under skoldagen i sin helhet.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Gy11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, 2.1

Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning för att utbildningen ska präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. På Strömma Naturbrukscentrum bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet för eleverna. Skolenheten arbetar samlat och välfungerande, utifrån uppföljning och analys, trygghetsskapande för eleverna. Även elevernas trygghet på nätet samt vid APL omfattas av detta arbete. Skolenheten arbetar också till stora delar samlat för att skapa studiero även om det varierar hur lärare lyckas upprätthålla studiero samt hur de agerar vid eventuell oro. Skolenheten arbetar dock prioriterat med ett kollegialt lärande för att säkerställa att förutsättningarna för en god studiero i samtliga ämnen och för samtliga lärare ska vara goda.

Trygghet

Skolinspektionens granskning visar att det bedrivs ett medvetet arbete för att skapa trygghet på skolenheten. Av inskickade dokument och i intervjuer framkommer att elevernas upplevelser av trygghet kartläggs genom enkäter, kursutvärderingar, på elevvårdskonferenser och vid utvecklingssamtal. Resultaten analyseras av både lärare, elevhälsa och skolledning som sedan riktar insatser utifrån vad resultaten visar. Eleverna får också ta del av dessa resultat vid uppstart av ett läsår. Utifrån vad resultaten visat finns numera en vuxen att äta lunch tillsammans med så att alla elever, om de så önskar, har sällskap på sin lunch. Detta har lett till att det är fler elever som äter i skolans matsal. Utifrån uppföljning av elevernas trygghet har det också visat sig att det finns flera elever som upplever att det är otryggt att räcka upp handen i helklass vilket har inneburit att lärarna arbetat med att både skapa en trygg miljö i klassrummet där eleverna vågar utmana sig själva men också individuella anpassningar där de elever som har behov av det får anpassningar och kan arbeta i mindre grupper. Läraren styr gruppindelningen med ett uttalat mål att eleverna ska kunna känna sig trygga i helklass. Ett av skolenhetens prioriterade områden är trygghet där lärare och övrig personal exempelvis läser litteratur inom ämnet som de sedan diskuterar vid kollegiala möten. De har också uppdrag där de prövat olika tillvägagångssätt i undervisningen som de sedan följt upp och utvärderat i kollegiet.

Eleverna uppger i intervju att de känner sig trygga på skolenheten och att det finns en hög vuxennärvaro samt att de vet vart de ska vända sig om något inträffar som skapar otrygghet. Genom att ha återkommande kontakt, exempelvis genom så kallade trepartssamtal, med elever och deras handledare på APL fångar lärarna upp om det är så att eleverna av någon anledning inte känner sig trygga. Eleverna är med i framtagandet av skolans ordningsregler och dessa revideras utifrån elevernas önskemål vid uppstart av ett nytt läsår då också skolans likabehandlingsplan går igenom i samtliga klasser. Representanter för elevhälsan berättar att de på skolan för närvarande arbetar med att skapa ett uppehållsrum för framförallt de elever som pendlar och inte bor på skolans elevhem. Där ska eleverna exempelvis kunna spela spel och umgås. På skolan finns ett antal återkommande inslag, som exempelvis "potatisdagarna", där syftet är att eleverna ska samarbeta över klasserna och få förutsättningar att lära känna varandra. Elevhälsan är delaktig i ett arbete kring att motverka kränkningar på nätet då skolenheten har en temadag kring psykiskt välmående och nätets bra respektive dåliga sidor. Denna temadag är återkommande under år två på utbildningen.

Studiero

Granskningen visar att det till stora delar finns ett samlat arbete för att skapa studiero, som eleverna kontinuerligt är delaktiga i. Av inskickade dokument och i intervjuer framkommer att det finns gemensamma ordningsregler som eleverna får vara delaktiga i att ta fram samt att studiero är något som diskuteras med eleverna på regelbundna klassinformationstider och vid elevråd. Samtliga intervjuade elever beskriver att det är skillnad mellan ämnen och lärare hur studieron fungerar och hur eventuell studiero i klassrummet hanteras. Detta bekräftas av lärare, representanter för elevhälsan och rektorn. Det finns ingen gemensam strategi för hur lärarna ska agera när oro uppstår. Studiero är ett av skolenhetens prioriterade områden och kollegiet arbetar, som tidigare nämnts, med detta bland att genom att på kollegiala möten diskutera texter de läst inom området och utvärdera olika arbetssätt de prövat i sina respektive klassrum. Lärarnas ges möjlighet att diskutera studieron i sina klasser på elevvårdskonferenser och på arbetslagsmöten. Elevernas motivation är ett område skolenheten ytterligare fokuserar på under innevarande läsår och rektorn berättar i intervju att speciallärare samt förstelärare driver ett utvecklingsarbete inom området då elevernas motivation också har bäring på studieron. Genom att ge lärarna verktyg för att bygga upp sina lektioner ytterligare utifrån tydlighet och struktur där eleverna ska ha kunna ha en tydlig bild av lektionens innehåll, syfte och mål finns förväntan från rektorn att ytterligare förbättra studieron. Både representanter för elevhälsan, lärarna och rektorn uppger att studieron överlag är god på skolenheten.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn tillsammans med lärarna inom skolenhetens prioriterade utvecklingsområde arbetar fram gemensamma strategier för vilka åtgärder lärarna ska vidta när studieron brister så att insatserna blir likvärdiga på skolenheten.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 22-25 a §§ skollagen

8 kap. 2-3 och 3 f §§ gymnasieförordningen

Gy11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i betygssättningen i hög utsträckning.

Den sammanfattande motiveringen av Skolinspektionens bedömning är följande. Rektorn analyserar både skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och kursbetyg samt skillnader i betyg i olika ämnen och kurser. Vidare ger rektorn lärarna goda förutsättningar att genom till exempel sambedömning kvalitetssäkra sina bedömningar och betygssättning. Rektorn ser också till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Diskussion och analys av bedömning och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn, i syfte att säkra likvärdighet, analyserar kunskapsresultat och betyg i olika ämnen, kurser och år samt eventuella skillnader mellan resultat på nationella ämnesprov och kursbetyg. Rektorn för också diskussioner med lärarna utifrån dessa analyser. Av inskickad dokumentation och i intervju framkommer att rektorn, förutom att följa upp kunskapsresultaten, vilket beskrivits i *Rektors ledarskap*, följer klasser och kurser över tid för att uppmärksamma eventuella avvikelser i bedömning. Om avvikelser upptäcks ställer rektorn frågor till den lärare som varit ansvarig för bedömningen för att få förklaringar till avvikelserna. Rektorn för också diskussioner med lärarna utifrån resultaten på de nationella ämnesproven och kursbetyg. Det finns rutiner för bedömning av elevernas kunskaper utifrån deras APL genom kontinuerliga avstämningar mellan lärare och ansvarig handledare och också trepartssamtal där eleven deltar. Detta följs också upp av rektorn för att kvalitetssäkra bedömningar och betygssättning även för dessa kurser.

Kvalitetssäkring av bedömning och betyg

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger goda förutsättningar för lärarna att kvalitetssäkra sina bedömningar och betyg samt ser till att lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar i samtliga ämnen. Av intervjuer och inskickade dokument framgår att skolans specialpedagog är behjälplig i bedömningsarbetet gällande enskilda elevers prestationer och betygsättning men att hen generellt inte är involverad i betygsättningen. I de ämnen där nationella prov genomförs finns en organisation där lärare som har samma ämnen sambedömer och samrättar proven. Det finns dock ämnen där det inte finns mer än en undervisande lärare. På skolenheten finns avsatt tid som lärarna kan använda till sambedömning och som rektorn ibland styr. Sambedömning är ett område som både lärare och rektorn sett behov av att utveckla och därför har ett samarbete med andra skolor inom Hushållningssällskapet påbörjats. Vid en första träff har lärarna tillsammans med andra lärare från andra skolenheter diskuterat hur olika uppgifter kan utformas. De har också startat digitala grupper där lärarna delar planeringar av undervisningen med varandra vilket utgör en viktig grund i bedömning och betygsättning. Rektorn beskriver att skolenheten kommer att delta vid flera träffar inom detta samarbete under läsåret, både digitalt och också vid en fysisk konferens där sambedömning och likvärdighet kommer att vara en del av innehållet. Ytterligare beskriver lärarna att de inom flera ämnen arbetar ämnesövergripande, som exempelvis inom ämnena naturkunskap och naturbruk, där lärarna kunde hjälpas åt med bedömningar i de olika ämnena. När eleverna är ute på APL besöker alltid undervisande lärare APL-platsen för att följa upp hur det fungerar och för att få underlag för bedömning. Rektorn uppger i intervju att fokus ligger på färdighetsträning vid dessa perioder och att lärarna också genomför de moment som utförs på APL-platserna för att också göra sin bedömning av elevernas kunskaper.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

2 kap. 2, 8 a, 13, 18 och 34–35 §§, 4 kap. 7–8 §§ skollagen

3 kap. 1 och 4 §§, 5 kap. 1 § kommunallagen

Gy11, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen styr och stödjer i hög utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Den sammanfattande motiveringen till Skolinspektionens bedömning är följande. Huvudmannen gör självständiga bedömningar av verksamheten på skolenheten och

tar ett tydligt ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik för att skapa rätt förutsättningar för undervisningen. Huvudmannen ger ett behovsanpassat och fortlöpande stöd till rektorn samt att det finns en tydlighet i roller och ansvar. Vidare visar granskningen att det finns rutiner för att hantera klagomål och anmälningar om kränkande behandling men dessa behöver tydliggöras och mer tillgängliga för elever och vårdnadshavare.

Långsiktighet och systematik avseende förutsättningar för god undervisning

I granskningen framgår att huvudmannen tar ett tydligt ansvar för att det finns en långsiktighet och systematik för att skapa rätt förutsättningar för undervisningen. Av inskickat material och intervjuer framgår att huvudmannen ser till att undervisningen bedrivs i ändamålsenliga lokaler och med adekvata verktyg så att syftet med utbildningen uppfylls. Huvudmannen investerar i de förändringar och förbättringar som krävs i dialog och samverkan med både personal och rektor. Skolenheten har en hög andel behöriga och legitimerade lärare och huvudmannen har tillsatt två förstelärare i syfte att driva kollegial samverkan tillsammans med de andra lärarna och skolenhetens instruktörer. Vidare ser huvudmannen positivt på att lärarna kompetensutvecklar sig och har i detta syfte organiserat för kontinuerliga träffar med andra skolor inom Hushållningssällskapet där lärare har ämnes- och allmänpedagogiska diskussioner utifrån olika områden, exempelvis bedömning och betygsättning.

Behovsanpassat stöd till rektor

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen, främst genom verkställande direktör (VD) ger ett behovsanpassat och fortlöpande stöd till rektorn. Detta stöd bygger på en god kännedom om den verksamhet som bedrivs på skolenheten. Av intervju framgår att rektorn träffar VD både vid planerade och spontana tillfällen, som är på plats i verksamheten, och de har kontinuerliga har samtal där kompetensutveckling kan vara en utgångspunkt. VD uppger att stöttningen av rektorn är hens viktigaste uppdrag. Skolans rektor är numera del av ett samlat rektorsnätverk inom Naturbruks-skolornas förening vilket medför att rektorn där får förutsättningar för stöttning och kompetensutveckling. Vidare är skolans rektor med på samtliga styrelsemöten där hen kan dryfta eventuella dilemman och erhåller på så sätt ett tydligt stöd från huvudmannen. Huvudmannen uppmanar också rektorn att kompetensutveckla sig inom områden där hen identifierat ett behov.

Självständig aktör, roller och ansvarsfördelning

Skolinspektionens granskning visar att huvudmannen styr genom att göra självständiga bedömningar av verksamheten på skolenheten. Vidare ser huvudmannen till att det finns en tydlighet i roller och ansvar och att dessa är kända både inom huvudmannens och inom skolenhetens organisation. Av intervjuer framgår att rektor deltar och uppdaterar huvudmannen om verksamheten vid ledningsgruppsmöten en gång per månad. Vid dessa möten medverkar både representanter för huvudmannen samt representanter för skolenheten. Dessa uppdateringar kan handla om kunskapsresultat, trygghet och studiero eller samverkan med arbetslivet. Rektorn deltar också vid samtliga styrelsemöten. Utifrån kunskapsresultat och resultat av trygghetsenkäter gör huvudmannen självständiga analyser, ställer frågor till rektorn och utformar utvecklingsområden. Huvudmannen har identifierat att trygghet fortsatt ska vara ett prioriterat område för skolenheten att arbeta med samt att ett arbete kring elevernas motivation ska prioriteras. Detta sammanfaller med rektorns analys på skolenhetsnivå. Huvudmannen har en tydlig delegationsordning där ansvarsfördelning mellan olika roller och mandat framgår.

Oberoende aktör vid klagomål och kränkingsanmälningar

Granskningen visar att huvudmannen har rutiner för att hantera klagomål och anmälningar om kränkande behandling men att dessa behöver tydliggöras och tillgängliggöras för elever och vårdnadshavare. Huvudmannen utreder också klagomålsärenden oberoende av rektorn. Av intervjuer och inskickat material framgår att huvudmannen har en rutin för klagomål gällande skolverksamheten på Strömma naturbrukscentrum. Denna rutin tas upp på ett föräldramöte i uppstart av år 1 och finns dokumenterad men finns exempelvis inte upplagd på skolenhetens hemsida. Representanter för huvudmannen berättar att klagomål i första hand hanteras av rektorn, men att klagomål som gäller rektorn ska riktas direkt till styrelsen, alltså huvudmannen. De berättar att de endast haft ett klagomål genom klagomålshanteringen och då utreddes ärendet av skolchefen. Vid intervju framkommer att det är få anmälningar om kränkande behandling som inkommit till huvudmannen och rektorn. När det gäller kränkingsärenden använder rektorn en mall för utredning samt uppföljning. Denna anmälan går vidare till skolchef och VD.

Skolinspektionen rekommenderar att huvudmannen tydliggör sina rutiner för att hantera klagomål och anmälningar om kränkande behandling för elever och vårdnadshavare. Detta kan göras genom tydligare hänvisning på skolenhetens hemsida och kontinuerligt vid exempelvis utvecklingssamtal.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

På Skolinspektionens vägnar

X Roland Fallström

Roland Fallström

Beslutsfattare

Signerat av: Roland Fallström

X Maria Lodmark

Maria Lodmark

Föredragande

Signerat av: Maria Lodmark

I handläggningen av ärendet har även utredare Katrin Söderlind och Christina Sjögren medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Sju lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En intervju med representanter från huvudman.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning präglas utbildningen av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i betygssättningen? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning styr och stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning i en trygg miljö? I detta område granskas hur huvudmannen arbetar med att vara en självständig aktör i arbetet mot att nå de nationella målen.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 21-24 november 2023. Besöket genomfördes av utredarna Maria Lodmark och Katrin Söderlind.

Strömma naturbrukscentrum är en gymnasieskola där 187 elever läser naturbruksprogrammet med ett antal olika inriktningar. 11 elever läser på introduktionsprogram. Skolenheten leds av en rektor. Skolan ägs av Hushållningssällskapet i Sjuhärad och drivs av Strömma Naturbrukscentrum.

Bilaga 3: Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning vid Strömma Naturbrukscentrum AB

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har arbetat med de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat i samband med den regelbundna kvalitetsgranskningen.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

En viktig del i Skolinspektionens arbete är att ta del av elevernas synpunkter om sin skolsituation i våra utredningar. Vi skulle därför vilja veta om ni återkopplat vårt beslut till eleverna och i så fall på vilket sätt?

Formulär för huvudmannens redovisning

• Utvecklingsområde 1: Rektorn behöver leda och styra ett strategiskt jämställdhetsarbete som säkerställer att alla elever ges samma förutsättningar, oberoende av könstillhörighet.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:

Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:
Utvecklingsområde 2: Lärarna behöver planera för olika typer av uppgifter och aktiviteter så att undervisningen blir varierad.
Redovisa vilka åtgärder som genomförts:
Beskriv hur verksamhetens kvalitet utvecklats avseende utvecklingsområdet sedan åtgärderna vidtagits:
Vilka utvärderingsmetoder har ni använt i er uppföljning?
Beskriv eventuella ytterligare åtgärder som planeras:

